

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน
ของผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่
A Model of Development of Competence in Learning Management
of Teachers to Enhance Reading Literacy under the Trang, Krabi
Secondary Educational Service Area Office

(Received: November 14, 2023; Revised: January 12, 2024; Accepted: January 29, 2024)

ณัฐภัทร เตี้ยซี่¹ จิรศักดิ์ แซ่ไคว่ว² ญาณิศา บุญจิตร์²
Nattaphat Tiasi¹ Jirasak Saekhow² Yanisa Boonchit²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู 2) พัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู และ 3) ตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านของผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ การดำเนินการวิจัย 3 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 329 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97 ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ตรวจสอบความเหมาะสมด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ 7 ท่าน โดยใช้แบบตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ระยะที่ 3 ตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้คือ แบบตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู

¹ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี e-mail: pplatanap@gmail.com

Faculty of Education, Surattani Rajabhat University

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Faculty of Education, Surattani Rajabhat University

มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่คาดหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู โดยรวม อยู่ในระดับมาก 2) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้ (1) หลักการ (2) วัตถุประสงค์ (3) ปัจจัยนำเข้า (4) วิธีการดำเนินการ (5) ผลผลิต และ (6) เงื่อนไขความสำเร็จ 3) ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะ ด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ได้แก่ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ พบว่า ประสิทธิภาพของรูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมากและประสิทธิภาพของคู่มือการใช้รูปแบบ โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน

Abstract

The objectives of this research and development are to 1) study the current condition, condition expected of competence in learning management, 2) develop the competence in learning management model, and 3) examine the effectiveness of the competence in learning management model of teachers to enhance reading literacy under the Trang, Krabi Secondary Educational Service Area Office, there were 3 phases of this research: Phase 1, studying the condition, condition expected of competence in learning management of teachers. The sample group were 329 participants consisted of school administrator and teachers in school. The tool used is questionnaire to study current conditions and the expected state of competence in learning management of teachers with the confidence value was 0.97. Phase 2, develop the competence in learning management model check suitability by in-depth interviews with 7 experts using a content validity check form. Phase 3, check the effectiveness of the competence in learning management model of teachers. The sample group was 40 people by simple random sampling. The tool used is learning management competencies performance checklist. The confidence value was 0.96. Data were analyzed using basic statistics, including descriptive statistics, frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The research findings were as follows: 1) the current state of the competence in learning management overall was moderate. The expected state of the competence in learning management overall was at a high level. 2) The competence in learning management model consists of 6 components as follows: (1) Principles (2) Objectives (3) Inputs (4) Methods Implementation (5) Output and (6) Success Condition of the model. 3) Results of validating the competence in learning management model, namely appropriateness, feasibility and usefulness found that the efficiency of the model overall was at a high level and the efficiency of the model manual overall was at the highest level.

Keywords: Learning Management Competence, Reading Literacy

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงในโลกศตวรรษที่ 21 ส่งผลให้เกิดความไม่แน่นอนสำหรับการดำรงชีวิตของมนุษย์ โดยเฉพาะด้านการศึกษา เนื่องจากการศึกษาเป็นเครื่องมือในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ และเป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลกได้อย่างมีคุณภาพ การพัฒนาการศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ให้มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิต และรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ทั้งอิทธิพลของสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลให้คนรุ่นใหม่จะต้องเรียนรู้ความฉลาดรู้ลักษณะใหม่ ๆ (ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน, 2563, น. 3) ดังนั้น การศึกษาจึงต้องมุ่งสร้างทักษะพื้นฐาน ฝึกฝนความชำนาญใหม่ และพัฒนาสมรรถนะให้สามารถรู้เท่าทันโลกใหม่ได้ ซึ่งเป็นความฉลาดรู้ที่สถาบันการศึกษาจะต้องจัดให้กับผู้เรียน ครูต้องเรียนรู้และนำไปสอน อุดมคติของการศึกษาจึงต้องเป็นไปเพื่อการศึกษาและพัฒนาความฉลาดรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้สอนที่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความฉลาดรู้ใหม่ ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียนให้สามารถดำรงชีวิตท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560, น. 107) ตั้งว่า การส่งเสริมความฉลาดรู้เป็นการทำให้ผู้เรียนมีสมรรถนะสำคัญตามเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

อย่างไรก็ตามสภาพการศึกษาในปัจจุบันยังไม่สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีความฉลาดรู้ไม่เพียงพอต่อการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง สะท้อนสภาพปัญหาจากรายงานผลสัมฤทธิ์และผลการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี

ซึ่งรวบรวมข้อมูลด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน พบว่า การจัดการเรียนรู้ของครูไม่บรรลุตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดในกรอบโครงสร้างการทดสอบระดับชาติ (Test Blueprint) รวมทั้งการวัดและประเมินผล ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2560 จึงส่งผลให้คุณภาพของผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่บรรลุตามจุดเน้นที่กำหนดไว้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี, 2564, น. 72-73) สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการจัดการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557, น. 14) ได้แก่ ครูส่วนใหญ่เน้นการบรรยายและยังใช้สื่อวัตกรรมการสอนน้อย การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ได้ฝึกฝนให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ครูขาดความรู้และทักษะในการผลิต และพัฒนาสื่อการเรียนการสอน สื่อการสอนที่ได้รับจากส่วนกลางไม่ตรงกับเนื้อหาและความต้องการของครู สื่อ และเทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับผู้เรียน ครูขาดทักษะในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวัดและประเมินผล ด้วยสภาพปัญหาดังกล่าว จึงมีความจำเป็นต้องให้ผู้บริหารสถานศึกษามีรูปแบบหรือแนวทางในการพัฒนาเพื่อยกระดับการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูให้มีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะและเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาความฉลาดรู้ของผู้เรียน และสามารถประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนให้สอดคล้องกับการยกระดับคุณภาพ การศึกษาไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านของผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านของผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี
3. เพื่อตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านของผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ครูได้ทราบสภาพข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านของผู้เรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี สำหรับนำไปเป็นข้อมูลในการใช้พัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี ไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้รูปแบบในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไปใช้เป็นแนวทางสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัฒนาโรงเรียนภายในสังกัด และครูที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ครู ผู้บริหาร โรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการพัฒนาการศึกษา ทำให้การดำเนินการบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี จำนวน 44 โรงเรียน จำนวน 2,263 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 108 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,155 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูฯ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี จำนวน 329 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 16 คน ครูผู้สอน จำนวน 313 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แบบเป็นสัดส่วน

ระยะที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูฯ โดยการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกรายบุคคล (In-Depth Interview) และบันทึกผลการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกผู้ทรงคุณวุฒิแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 7 คน

ระยะที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูฯ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 40 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan และดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

2.1 สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้

3.1 การจัดการเรียนรู้ของครู ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี 3) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และ 4) ความเป็นครูมืออาชีพ

3.2 ความฉลาดรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การเข้าถึงและค้นคืนสาระ 2) การบูรณาการและการตีความ 3) การสะท้อนและการประเมิน 4) การนำผลการอ่านไปใช้ และ 5) ความรักและความผูกพันกับการอ่าน

3.3 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ปัจจัยนำเข้า 4) วิธีการดำเนินการ 5) ผลผลิต และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านของผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบ่งขั้นตอนดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านของผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียน

ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.70-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่คาดหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ไปยังกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถาม และนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป การวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 โดยใช้ค่าความถี่และค่าเฉลี่ย 2) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ 3) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 3 โดยใช้ค่าความถี่ การเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย และอธิบายในรูปแบบความเรียง

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านของผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ โดยนำผลการวิเคราะห์ระยะที่ 1 มาเป็นข้อมูลในการร่างรูปแบบการพัฒนาครู และนำร่างรูปแบบดังกล่าวเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ และครูผู้สอน พิจารณาความเหมาะสม เพื่อปรับปรุงแก้ไขและจัดทำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่

ระยะที่ 3 ตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านของผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ และ 2) แบบตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพของผู้ตอบแบบตรวจสอบ ตอนที่ 2 แบบตรวจสอบเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับเรื่องสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียน สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารสถานศึกษาตอบแบบสอบถามความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี ทางการอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 40 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล 1) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่และค่าเฉลี่ย 2) วิเคราะห์ข้อมูลการแสดงความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อและสรุปรวม กำหนดให้รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์มีเกณฑ์ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี สรุปผลการวิจัยได้ว่า ภาพรวมสภาพปัจจุบันของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียนฯ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$ และ $S.D. = 0.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 2 การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ($\bar{X} = 2.99$, $S.D. = 0.01$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านที่ 4 ความเป็นครูมืออาชีพ ($\bar{X} = 2.95$, $S.D. = 0.03$) ส่วนสภาพที่คาดหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียนฯ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, $S.D. = 0.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 4 ความเป็นครูมืออาชีพ ($\bar{X} = 4.53$, $S.D. = 0.02$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านที่ 2 การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.47$, $S.D. = 0.01$) และผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ พบว่า ในภาพรวมค่าเฉลี่ยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม ช่วยเหลือ และสนับสนุนให้ครูสามารถปฏิบัติงานจนสำเร็จได้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ และเสริมสร้างสมรรถนะของครูผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการ การปฏิบัติการนิเทศติดตาม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมทั้งสนับสนุนและจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผู้เรียน นอกจากนี้ครูควรหาแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ สร้างความรู้ใหม่ โดยใช้กระบวนการทางปัญญาและสังคมที่สอดคล้องกับความสนใจและความสามารถ และบูรณาการความรู้ได้อย่างหลากหลาย

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ครูควรมีการประเมินผลที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนา โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้หรือพัฒนาการของตนเองที่ตัดสินผลการเรียนรู้ ความก้าวหน้าและพัฒนาการของผู้เรียนซึ่งสะท้อนระดับคุณภาพของผู้เรียน

2. ผลการพัฒนาแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี สรุปผลการวิจัยได้ว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ ประกอบด้วย 1.1) การจัดการเรียนรู้ และ 1.2) สมรรถนะครู 2) วัตถุประสงค์ ประกอบด้วย 2.1) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา 2.2) เพื่อเสริมสร้างให้เกิดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ 2.3) เพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ของผู้เรียนให้เพิ่มสูงขึ้น จากการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู 3) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 3.1) องค์ความรู้ของการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และความเป็นครูมืออาชีพ 4) วิธีการดำเนินการ (ภายใต้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง PDCA) ประกอบด้วย 4.1) แนวทางการพัฒนาผู้บริหาร โดยวิเคราะห์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ กำหนดแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในเชิงนโยบาย สนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และเป็นที่ปรึกษาการดำเนินงานพัฒนาสมรรถนะ สนับสนุนการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ มีระบบการติดตามและประเมินผล 4.2) แนวทางพัฒนาครู โดยวิเคราะห์ตนเอง สภาพปัจจุบัน และปัญหาการดำเนินการจัดการเรียนรู้ เข้ารับการพัฒนาตนเอง และรับการสะท้อนจากผู้บริหาร เพื่อนครู และผู้ทรงคุณวุฒิ และนำไปปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 4.3) แนวทางพัฒนาผู้พัฒนาสมรรถนะ โดยคัดเลือกครู ที่มีสมรรถนะไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด สร้างความตระหนักให้แก่ครูในการพัฒนาสมรรถนะ เสนอแนะและดำเนินการพัฒนาสมรรถนะ และอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะครู ซึ่งแนวทางดังกล่าวดำเนินการภายใต้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) 5) ผลผลิต ประกอบด้วย ครูได้รับการพัฒนาสมรรถนะ ผู้บริหารมีแนวทางพัฒนาสมรรถนะ และผู้เรียนมีพัฒนาการความฉลาดรู้ที่สูงขึ้น และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนเห็นความสำคัญ ผู้พัฒนาสมรรถนะมีความเป็นผู้นำในการพัฒนา นักวิชาการมีความรู้และประสบการณ์ และครูปฏิบัติตามรูปแบบ

3. ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี สรุปผลการวิจัยได้ว่า 1) ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.14) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเป็นประโยชน์ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.16) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความเหมาะสม มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.21) และ 2) ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.03) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเป็นประโยชน์ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.06) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความเหมาะสม มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.09)

การอภิปรายผล

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี พบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่คาดหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเป็นครูมืออาชีพ อาจเนื่องมาจากการขาดระบบพัฒนาครูที่มีประสิทธิภาพและการพัฒนาที่ไม่ตรงกับความจำเป็น ส่งผลให้การพัฒนาครูไม่ประสบผลสำเร็จ และผู้สอนขาดความเข้าใจและความมั่นใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เหมาะสมกับผู้เรียน เน้นเนื้อหาความจำมากกว่าการให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้เอง ใช้สื่อและนวัตกรรมไม่หลากหลาย ขาดทักษะในการสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ขาดความพร้อมความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาที่สอน จึงเป็นสาเหตุให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ และไม่บรรลุสมรรถนะสำคัญตามเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ ยุภาลัย มะลิซ้อน (2563, น. 230) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และงานวิจัยของ เกษมศักดิ์ ปราบณรงค์ (2560, น. 108) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครู ด้านการพัฒนาตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการพัฒนาตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี พบว่า การพัฒนารูปแบบมีองค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 4 วิธีการดำเนินการ องค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต องค์ประกอบที่ 6 เงื่อนไขความสำเร็จ อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยผู้มีประสบการณ์ ในการบริหารและปฏิบัติงานในสถานศึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีมุมมองอย่างหลากหลายต่อการบริหารและปฏิบัติงานดังกล่าว ส่งผลให้มีรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียนมีองค์ประกอบที่ครอบคลุมการพัฒนาสมรรถนะดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรินทร์ จาดเปรม (2563, น. 50) ที่มีองค์ประกอบของรูปแบบใกล้เคียงกัน ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ปัจจัยนำเข้า 4) กระบวนการ 5) ผลผลิต 6) ผลลัพธ์ และ 7) เงื่อนไขส่งเสริมความสำเร็จ

3. การตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียนฯ มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเป็นประโยชน์ อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบดังกล่าวจากผู้มีประสบการณ์ตรงและความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับบริบททางการบริหารการศึกษา และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาในพื้นที่ ทำให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ละเอียดและครอบคลุมต่อการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียน และเห็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ปฏิบัติงานอยู่อีกด้วย ทำให้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียนฯ มีความเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติ ผู้มีทรัพย์ (2557, น. 12) เรื่อง รูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับสถานศึกษานอกเขตชุมชนเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 1 และ เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูควรใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ควบคู่กับคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา และเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีนโยบายหรือแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะครู และนิเทศติดตามผล รวมถึงสนับสนุนงบประมาณในการจัดสรรสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้มีความพร้อมในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมผู้เรียนเกิดความฉลาดรู้
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้แก่ครูผู้ช่วย เพื่อเป็นการสร้างความตระหนักในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียนได้ตามบริบทของแต่ละสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียนไปพัฒนาเป็นหลักสูตรการฝึกอบรมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูที่มีมาตรฐานในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มเครือข่ายระดับโรงเรียนต่อไป
2. ควรนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียนไปทดลองใช้ หรือพัฒนารูปแบบใหม่ เพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการทดลองนำไปปฏิบัติจริง จะเป็นการยืนยันผลที่มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

- เกษมศักดิ์ ปราบณรงค์. (2560). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการพัฒนาตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1. (วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2563). อนาคตของครูศึกษาไทยกับการสร้างความฉลาดรู้ ครูสภาวิทยากรย์. *JOURNAL OF TEACHER PROFESSIONAL DEVELOPMENT*, 1(1), 1-7.
- ยุภาลัย มะลิซ้อน. (2563). การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. (วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระจบ. (2564). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2564 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13. ต่ง: สำนักงานฯ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). แนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียม
ความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2575. กรุงเทพฯ:
สำนักงานฯ.
- สุชาติ ผู้มีทรัพย์. (2557). รูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับสถานศึกษา
นอกเขตชุมชนเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 1
และเขต 2. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 16(1), 11-21.
- สุรินทร์ จาดเปรม. (2563). รูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูง
ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา.
วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ, 5(10), 49-64.